

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2015 m. rugsėjo 23 d.
(OR. en)

12313/15

JAI 685
ASIM 93
FRONT 196
RELEX 741
CADREFIN 58
ENFOPOL 261
PROCIV 48
VISA 313

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2015 m. rugsėjo 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI

Komisijos dok. Nr.:	COM(2015) 490 final
Dalykas:	KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI IR TARYBAI „Pabėgėlių krizės valdymas. Skubios operatyvinės, biudžeto ir teisinės priemonės pagal Europos migracijos darbotvarkę“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2015) 490 final.

Pridedama: COM(2015) 490 final

Briuselis, 2015 09 23
COM(2015) 490 final

**KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI IR
TARYBAI**

**Pabėgėlių krizės valdymas. Skubios operatyvinės, biudžeto ir teisinės priemonės pagal
Europos migracijos darbotvarkę**

I. IŽANGA

Kasdien tūkstančiai žmonių yra priversti bėgti iš namų nuo smurto ir ieškoti prieglobsčio savo šalyse arba užsienyje. Persikėlimo mastas jau dabar yra didžiulis, o konfliktams tęsiantis toliau auga. Pasaulyje yra beveik 60 mln. persikėlusiu asmenų – tiek daug nuo konfliktų bėgančių žmonių pasaulis matė tik Antrajame pasauliniame kare.

Didžiulis prie mūsų sienų atvykstančių pabėgėlių, migrantų ir persikėlusiu asmenų skaičius – išbandymas Europos Sąjungai. Gegužės mėn. Komisijos pateiktoje Europos migracijos darbotvarkėje išsakyta reikmė migraciją valdyti laikantis visapusiško požiūrio. Nuo to laiko imtasi įvairių priemonių: be kita ko, priimtos dvi skubiojo perkėlimo programos, pagal kurias iš labiausiai paveiktų ES valstybių narių į kitas valstybes nares būtų perkelta 160 000 asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos. Vis dėlto dabartinė pabėgėlių krizė reikalauja imtis dar skubesnių veiksmų.

Šio komunikato tikslas – nustatyti **prioritetinius veiksmus**, kurių būtų imamasi per ateinančius šešis mėnesius. **Trumpalaikiai veiksmai**, kuriais siekiama stabilizuoti padėtį, turi būti derinami su **ilgalaikėmis priemonėmis**, kuriomis sukuriama tvirta ir tvari sistema.

Mums nereikia pradėti nuo nulio: jau turime teisės aktų, finansinių išteklių ir taisyklių, padedančių susidoroti su dabartine padėtimi. Problemų kelia tai, kad daugeliu atvejų šios priemonės neįgyvendinamos, nežinomos ar nepakankamai išnaudojamos.

Prioritetinių veiksmų sąrašė (žr. I priedą) nustatytos svarbiausios priemonės, kurių reikia nedelsiant imtis. Tai: i) operatyvinės priemonės, ii) biudžeto rėmimas, iii) ES teisės įgyvendinimas ir iv) tolesnės teisėkūros priemonės. Komisija jau ėmėsi jos kompetencijai priklausančių veiksmų. Dabar juos turi papildyti koordinuoti valstybių narių veiksmai.

Visi drauge turime parodyti pasauliui, kad Sąjunga gali valdyti šią krizę. Todėl reikia, kad visos valstybės narės imtųsi veiksmų užtikrinti solidarumo ir atsakomybės pusiausvyrą.

II. KAS JAU PADARYTA

Gegužės mėn. **Europos migracijos darbotvarkėje** išsakyta reikmė migraciją valdyti laikantis visapusiško požiūrio: spręsti neatidėliotinas krizės keliamas problemas, tačiau taip pat imtis veiksmų tiek ES, tiek už jos ribų, kad iš naujo įvertintume, kaip vykdome savo įsipareigojimus tiems, kuriems reikia apsaugos, kaip padėti labiausiai paveiktoms valstybėms narėms, laikytis ES ir tarptautinių įsipareigojimų prieglobsčio srityje, grąžinti asmenis, kuriems apsaugos nereikia, į jų gimtąsias šalis, valdyti išorės sienas ir šalinti pagrindines priežastis, skatinančias žmones leistis į pavojingą kelionę į Europą, taip pat atsižvelgti į Europos ilgalaikius teisėtos migracijos poreikius.

Darbotvarkė grindžiama dvilype atsakomybės ir solidarumo derinimo logika. Tai reiškia, kad visos valstybės narės privalo teikti paramą, o didžiausią spaudimą patiriančios valstybės narės įprastinės tvarkos atstatymą turi laikyti svarbiausiu prioritetu. Jeigu norime stabilizuoti padėtį, reikia tobulinti abu šiuos aspektus.

Darbotvarkė jau pradėta įgyvendinti.

Valstybės narės pademonstravo solidarumą ir susitarė į kitas ES valstybes narės iš labiausiai paveiktų valstybių narių **perkelti 160 000 asmenų**, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos.

Labiausiai paveiktoms šalims paremti buvo sutelktos **ES lėšos**: skubiajam finansavimui skirta 75 mln. EUR, o pagal daugiamečio finansavimo programą 2014–2020 m. veiklai migracijos, pabėgėlių ir sienų valdymo srityse skirta 7 mlrd. EUR.

Triskart sustiprinome savo veiklą jūroje – trigubai padidinome išteklius ir priemones, skirtas **FRONTEX jungtinėms operacijoms „Poseidon“ ir „Triton“**. Į jungtines FRONTEX koordinuojamas operacijas Italijoje, Graikijoje ir Vengrijoje įsitraukė 29 valstybės narės ir Šengeno asocijuotosios šalys. Nuo to laiko išgelbėta daugiau nei 122 000 gyvybių. Kiekviena prarasta žmogaus gyvybė yra pernelyg didelė netektis. Tačiau ir išgelbėta labai daug – net 250 proc. daugiau, negu būtų pavykę išgelbėti nevykdant šių operacijų.

Dedame dvigubai daugiau pastangų, kad įveiktume neteisėtą žmonių gabenimą ir išardytume prekyautojų žmonėmis tinklus. Šiuo tikslu pradėta **laivyno operacija EUNAVFOR MED¹**. Buvo apribota laivų pasiūla, todėl į palaikes, plaukiojanti jūra netinkamas valtis lipa ir savo gyvybe rizikuoja mažiau žmonių. Todėl atvykstančiųjų Vidurio Viduržemio jūros maršrutu skaičius stabilizavosi: rugpjūčio mėn. atvyko tiek pat, kiek pernai – 115 000 asmenų.

ES teikia **pagalbą Sirijos gyventojams** (visų pirma šalies viduje persikėlusiams asmenims) ir finansiškai remia kaimynines šalis, priimančias daugiausia pabėgėlių. Europos Komisija ir valstybės narės jau sutelkė 3,9 mlrd. EUR humanitarinės, vystomosios, ekonominės ir stabilizavimo pagalbos sirams Sirijoje, sirams pabėgėliams ir juos priimančioms bendruomenėms kaimyniniame Libane, Jordanijoje, Irake, Turkijoje ir Egipte. Europos

¹ 2015 m. birželio 22 d. pradėta įgyvendinti krizių valdymo operacija (EUNAVFOR MED), skirta kovoti su neteisėtu žmonių gabenimu Viduržemio jūros pietų centrinėje dalyje. 2015 m. rugsėjo 14 d. valstybės narės susitarė po pirmojo informacijos rinkimo etapo pradėti antrąjį – operatyvinių – etapą. Šis svarbus ES laivyno operacijų pokytis sudarys sąlygas atviroje jūroje įsilaipinti į laivus, kurie, kaip įtariama, naudojami neteisėtam žmonių gabenimui arba prekybai žmonėmis, juos apieškoti, konfiskuoti ir nukreipti, laikantis tarptautinės teisės.

Komisija taip pat nusprendė skirti 1,8 mlrd. EUR ES finansinių išteklių, kad būtų įsteigtas **Skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti**.

Kolektyviai įsipareigojome kitais metais iš trečiųjų šalių į Europą **perkelti daugiau nei 22 000 asmenų** ir taip parodyti solidarumą su savo kaimynais. Kai kurios valstybės narės² taip pat prisiėmė dvišalius pabėgėlių perkėlimo įsipareigojimus.

Europos pastarųjų mėnesių atsakas – ryžtingas. Vis dėlto dabartinė pabėgėlių krizė reikalauja imtis dar daugiau ir skubesnių veiksmų. Norint tvariai spręsti krizės problemas reikia didelių Sąjungos migracijos politikos pokyčių – užtikrinti stiprias sienas, teisingas procedūras ir problemų prognozavimo sistemą.

<i>Svarbiausi pasiekimai</i>	<p>Jau įgyvendinti veiksmai pagal Europos migracijos darbotvarkę:</p> <ul style="list-style-type: none">• Trigubai padidinti ištekliai ir priemonės, kad būtų sustiprinta FRONTEX jungtinių operacijų „Poseidon“ ir „Triton“ veikla jūroje.• Padvigubintas skubasis finansavimas labiausiai paveiktoms valstybėms narėms.• Veiksmais prieš neteisėtą žmonių gabenimą apribota laivų pasiūla: Vidurio Viduržemio jūros maršrutu atvykstančių migrantų skaičius 2015 m. rugpjūčio mėn. sumažėjo iki 2014 m. lygio.• Asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos ir kurie jau yra ES, perkėlimas gali būti pradėtas netrukus po susitarimo šiomet perkelti 160 000 asmenų.• Taip pat bendradarbiaujama su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR) siekiant iš trečiųjų šalių į valstybes nares perkelti 22 000 pabėgėlių.
-------------------------------------	--

III. ATEINANČIŲ ŠEŠIŲ MĖNESIŲ PRIORITETINIAI VEIKSMAI

Skubiausiai tenkintina reikmė – remti valstybes nares, į kurių teritorijas atvyksta itin daug pabėgėlių.

Tam reikia imtis veiksmų tiek ES, tiek už jos ribų. **ES viduje** reikia remti didžiausią spaudimą patiriančias valstybes nares taikant nustatytas procedūras, teikiant finansinę ir techninę pagalbą, padedant sumažinti spaudimą taikant teisingą perkėlimo mechanizmą ir stiprinant mūsų bendrą sieną. **Už ES ribų** reikia sudaryti sąlygas pabėgėliams likti arčiau namų stiprinant partnerystę su kaimyninėmis valstybėmis, teikiančiomis laikiną apsaugą, ir svarbiausiomis tranzito šalimis, užtikrinant UNHCR ir Pasaulio maisto programos bei kitų svarbių agentūrų finansavimą, aktyviau kovojant su prekyba žmonėmis ir neteisėtu žmonių gabenimu ir intensyviai diplomatinę veiklą vykstant tokioms didelėms krizėms kaip Sirijos krizė.

² Airija (įsipareigojusi papildomai priimti 2 900 asmenų, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, perkelti juos ES viduje ir iš trečiųjų šalių) ir Jungtinė Karalystė (iki dabartinio JK Parlamento kadencijos pabaigos 2020 m. įsipareigojusi priimti iki 20 000 sirų pabėgėlių).

III.1 OPERATYVINĖS PRIEMONĖS

Padėti spaudimą patiriančioms valstybėms narėms – tai esminis perkėlimo politikos, dėl kurios ką tik susitarta Taryboje ir pagal kurią bus **perkelta 160 000 asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos**, aspektas. Tai gerokai (nors ir nevisiškai) sumažins tų valstybių narių patiriamą spaudimą. Visos valstybės narės turi kuo skubiau paskirti nacionalinius kontaktinius centrus perkėlimo klausimams spręsti, kad būtų galima kuo skubiau nustatyti prašytojus, kuriuos galima perkelti į konkrečią valstybę narę, ir juos perduoti tai valstybei narei. Valstybės narės turės prisidėti ir prie taisyklių, kuriomis užkertamas kelias vėlesniam judėjimui, rengimo; taip bus užtikrinta, kad pabėgėliai liktų šalyje, į kurią buvo perkelti.

Skubiausią praktinę pagalbą teiks **Migracijos valdymo paramos grupės**, dirbsiančios kriziniuose migracijos taškuose (žr. II priedą). Paramos grupės imsisi skubių veiksmų silpniausiose grandinės grandyse – ten, kur labiausiai paveiktos valstybės narės negali pačios veiksmingai valdyti atvykstančių pabėgėlių srauto. ES agentūrų darbuotojai ir kitos ES valstybės narės padės nustatyti į ES atvykstančių migrantų tapatybę, atlikti jų patikrą ir juos užregistruoti. Tai pirmasis žingsnis užtikrinti saugią ateitį tiems, kuriems reikia apsaugos, ir pirmoji galimybė nustatyti tuos, kurie turėtų būti sugražinti į gimtąsias šalis. Šioje veikloje dalyvaujančių ES agentūrų tinklas taip pat sustiprins bendradarbiavimą kovojant su neteisėtu migrantų gabenimu, nustatant įtariamuosius ir atliekant naujus tyrimus. Paramos grupės gali dirbti tik bendradarbiaudamos su nacionalinėmis valdžios institucijomis. Tik nacionalinės valdžios institucijos (be kita ko, ES lėšomis) gali sukurti ir valdyti gerai veikiančią priėmimo infrastruktūrą, nurodyti veiklos kryptį ir padėti užmegzti ryšius su kitais svarbiais dalyviais, kaip antai vietos valdžios institucijomis, socialinėmis tarnybomis, teisėsauga ir priėmimo infrastruktūros valdytojais. FRONTEX³, Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO)⁴, Europolas⁵ ir Eurojustas⁶ gali pasidalyti ekspertinėmis žiniomis, lengvinti tiesioginę valstybių narių komunikaciją ir atlikti tam tikrą vaidmenį grąžinimo operacijų koordinavimo srityje. Dabar Italija ir Graikija turi kuo skubiau baigti rengti ir pradėti įgyvendinti perkėlimo ir kriziniuose migracijos taškuose dirbančių paramos grupių veiksmų planus bei užtikrinti adekvačią priėmimo infrastruktūrą.

Dar vienas operatyvinės pagalbos pavyzdys – FRONTEX jungtinės operacijos „Poseidon“ ir „Triton“. Tai – veiksmingo solidarumo pavyzdys, kurį reikės plėtoti ir kartoti, o valstybės narės turėtų nedelsdamos ir aktyviai reaguoti į FRONTEX prašymus skirti daugiau įrangos ir ekspertų. Yra kelios šio tikslo siekti padedančios priemonės, kuriomis gali naudotis valstybės narės, tačiau jų potencialas kol kas neišnaudojamas.

ES civilinės saugos mechanizmą⁷ gali aktyvuoti bet kuri valstybė narė, negalinti pati viena susidoroti su krize. Šis mechanizmas padeda telkti įvairią pagalbą natūra, įskaitant

³ Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra (FRONTEX) remia, koordinuoja ir plėtoja Europos sienų valdymą. Ji buvo įsteigta 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentu (EB) 2007/2004.

⁴ Europos prieglobsčio paramos biuras teikia praktinę ir techninę pagalbą valstybėms narėms; jis buvo įsteigtas 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 439/2010.

⁵ Europolas yra Europos Sąjungos teisėsaugos agentūra, padedanti valstybėms narėms kovoti su sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu. Europolas buvo įsteigtas 1999 m. liepos 1 d.

⁶ Eurojustas yra ES teismo bendradarbiavimo agentūra, remianti nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų veiklos koordinavimą ir jų bendradarbiavimą. Eurojustas buvo įsteigtas 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimu 2002/187/TVR.

⁷ ES civilinės saugos mechanizmas padeda 33 Europos valstybėms (28 ES valstybėms narėms, Islandijai, Juodkalnijai, Norvegijai, Serbijai ir buvusijai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai) bendradarbiauti reagavimo į nepaprastą padėtį srityje. Neseniai susitarimą oficialiai prisijungti prie šio mechanizmo pasirašė ir Turkija. Dalyvaujančios šalys telkia išteklius, kurie gali būti skiriami vienai iš jų arba kitoms

vardinamuosius modulius (grupes ir įrangą), pastogę, medicinos priemones ir kitus ne maisto produktus, taip pat ekspertines žinias. Dalyvaujančios valstybės teikia pagalbą, o Komisija gali padėti finansuoti produktų ir ekspertų vežimą į atitinkamą šalį. 2015 m. ES civilinės saugos mechanizmas buvo aktyvuotas du kartus siekiant padėti Vengrijai⁸ ir kartą – Serbijai⁹, kurioms dėl precedento neturinčių pabėgėlių ir migrantų srautų prirėkė skubios pagalbos.

Valstybės narės gali prašyti dislokuoti **skubios pasienio pagalbos būrius (RABIT)**, kurie padėtų užtikrinti skubią sienų apsaugą kilus staigiam ar ypač dideliame migracijos spaudimui (žr. III priedą). Pagal mechanizmą teikiama terminuota operatyvinė pagalba. FRONTEX finansuoja ir naudoja valstybių narių suteiktus nacionalinius techninius ir žmogiškuosius išteklius. Šis mechanizmas buvo aktyvuotas tik vieną kartą Graikijos prašymu, kai 2010 m. plūstelėjus naujoms atvykėlių bangoms kilo sunkumų prie Graikijos ir Turkijos sausumos sienos¹⁰. Vykstant šiai operacijai kolegoms Graikijoje kiekvieną savaitę sienas kontroliuoti ir nustatyti sulaikytų neteisėtų migrantų tapatybę talkino beveik 200 gerai pasirengusių pareigūnų iš 26 valstybių narių. Sėkmingai įgyvendinta operacija prie Graikijos ir Turkijos sienos padėjo stabilizuoti padėtį ir sumažinti atvykstančių asmenų skaičių, palyginti su aukščiausiu 2010 m. lygiu.

Pastarosiomis savaitėmis kai kurios valstybės narės nusprendė **laikinais atnaujinti sienų kontrolę** pagal Šengeno sienų kodeksą. Tokiomis išskirtinėmis krizės aplinkybėmis tai galima pateisinti. Tačiau ši priemonė turi būti trumpalaikė ir taikoma tik tol, kol padėtis stabilizuosis. Į tai reikėtų žvelgti kaip į skubos signalą imtis veiksmų, kad būtų kuo greičiau atkurtas normalus migracijos valdymo procesas. Jei šių priemonių taikymas bus pratęstas arba prašoma imtis papildomų priemonių, Komisija pateiks oficialų padėties vertinimą priimdama nuomonę pagal Šengeno sienų kodeksą. Visapusiškas perkėlimo programos įgyvendinimas ir kriziniuose migracijos taškuose dirbančios paramos grupės turėtų sudaryti sąlygas per ateinančią mėnesį panaikinti sienų kontrolę.

ES turėtų nedelsdama imtis aktyvių **diplomatinių veiksmų**, kaip nustatyta neseniai paskelbtame bendrame komunikate dėl ES išorės veiksmų vaidmens sprendžiant pabėgėlių krizę Europoje¹¹. Tokia veikla iš esmės siekiama suderinti ES lūkesčius, kad partneriai prisidės prie migracijos keliamų problemų sprendimo, ir ES paramos ir bendradarbiavimo didinimą siekiant papildyti šias pastangas.

- 2015 m. lapkričio 11–12 d. vyksiantis **Valetos aukščiausiojo lygio susitikimas migracijos klausimais** – puiki proga paviešinti naujus ES santykių su Afrikos partneriais migracijos srityje prioritetus¹². Rengdamasi šiam susitikimui ir bendradarbiaudama su visais partneriais ir susijusiomis tarptautinėmis organizacijomis

pasaulio šalims. Europos Komisija mechanizmą valdo per Reagavimo į nelaimės koordinavimo centrą. Pagalbos pagal ES civilinės saugos mechanizmą gali prašyti bet kuri pasaulio šalis. Jungtinės Tautos ir tam tikros tarptautinės organizacijos, kaip antai Tarptautinė migracijos organizacija, taip pat gali aktyvuoti mechanizmą, kad paprašytų pagalbos ES nepriklausančioms šalims.

⁸ Vengrijos valdžios institucijos jau priėmė kai kurių ES valstybių narių, įskaitant Daniją, Bulgariją, Slovėniją, Suomiją ir Lenkiją, pasiūlytą daiktinę pagalbą (antklodes, patalynę ir palapines).

⁹ Rugsėjo 21 d. paskelbta, kad prašoma pagalbos: be kita ko, transporto priemonių, kuro, higienos reikmenų, lovų, čiužinių ir maisto. Vengrija pasiūlė 50 000 apsauginių kaukių.

¹⁰ Ši Graikijos ir Turkijos pasienyje vykdyta operacija pradėta 2010 m. lapkričio 2 d. ir baigta 2011 m. kovo 2 d., kai FRONTEX ėmė toliau įgyvendinti bendrą operaciją „Poseidon Land“.

¹¹ JOIN(2015) 40, 2015 m. rugsėjo 9 d.

¹² Aukščiausiojo lygio susitikime dalyvaus ES valstybės narės, Afrikos Sąjungos valstybės narės, Afrikos šalys, dalyvaujančios Rabato ir Chartumo procesuose, UNHCR, Tarptautinė migracijos organizacija. Valetos aukščiausiojo lygio susitikimas rengiamas po 2015 m. balandžio 21 d. Briuselyje vykusio Europos Komisijos ir Afrikos Sąjungos komisijos kolegijų susitikimo.

ES jau deda daugiau pastangų. ES įsipareigojimo mastą akivaizdžiai rodo jau įsteigtas Skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti, kurio pradinis kapitalo įnašas – 1,8 mlrd. EUR. Tai gali būti vienas iš dvišalės partnerystės aspektų, padedančių sulėtinti migrantų iš Afrikos srautą ir paskatinti tarptautinės apsaugos kriterijų neatitinkančių asmenų sugrąžinimą.

- **Aukšto lygio konferencijoje dėl Vakarų Balkanų maršruto**, kuri turėtų sutapti su 2015 m. spalio 8 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos susitikimu, bus aptartas bendras tikslas spręsti dabartines problemas ir atkurti migracijos Vakarų Balkanų maršrutu valdymo stabilumą. Finansavimas, kurį ES teikia Vakarų Balkanams, rodo ES ryžtą remti kaimyninius partnerius, susiduriančius su didžiulėmis ir sparčiai kintančiomis problemomis. Tai reiškia ne tik humanitarinę pagalbą pabėgėliams – ne mažiau svarbu padėti greitai padidinti migrantų valdymo ir kovos su neteisėtu žmonių gabenimu pajėgumus.
- Vienas iš ES strategijos aspektų turėtų būti naujo **operatyvinio bendradarbiavimo** plėtotė, kad ES išugdytais gebėjimais ir sukauptomis žiniomis būtų aktyviau dalijamasi su partneriais už ES ribų. Reikėtų dažniau naudotis tokiais priemonėmis kaip bendros ekspertų grupės, administravimo tvarka ir informacijos mainai siekiant susieti ES ir kaimyninių šalių teisėsaugos ir migracijos valdymo tarnybas, be kita ko, sprendžiant grąžinimo ir readmisijos klausimus. Svarbų vaidmenį šioje srityje atlieka FRONTEX, Europos prieglobsčio paramos biuras, Europolas ir Eurojustas.
- Pabėgėlių krizė – tai pasaulinė krizė, todėl ES turi tiek pati prisidėti prie **visuotinių pastangų**, tiek skatinti tą daryti kitus. Tai reiškia, kad reikia glaudžiai bendradarbiauti su svarbiausiomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai UNHCR, Jungtinių Tautų vystymo programa, Tarptautine migracijos organizacija ir Raudonuoju Kryžiumi. ES jau dabar stiprina bendradarbiavimą su UNHCR. Šie klausimai turėtų būti laikomi prioritetiniais ir dialoguose su strateginiais partneriais bei regioniniais veikėjais, pavyzdžiui, Persijos įlankos valstybėmis.

<p>Svarbiausi ateinančių šešių mėnesių veiksmai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visapusiškai išnaudoti perkėlimo programą ir kriziniuose migracijos taškuose dirbančias migracijos valdymo paramos grupes. • Valstybės narės turi naudotis turimomis priemonėmis aktyvuodamos civilinės saugos mechanizmą ir naudodamosi skubios pasienio pagalbos būrių paslaugomis. • Normalizuoti padėtį Šengeno zonoje ir nutraukti laikiną vidaus sienų kontrolę. • Sustiprinti diplomatinius veiksmus ir aktyviau bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis.
--	---

III.2 BIUDŽETO RĖMIMAS

Finansinė parama bus padidinta nedelsiant. Skubusis finansavimas iš ES biudžeto pagalbos prieglobsčio, migracijos ir sienų kontrolės srityse šiemet buvo padvigubintas iki 73 mln. EUR. Tai leido tiesiogiai ir nedelsiant spręsti krizės sukeltas problemas (žr. IV priedą). Pavyzdžiui, iš **Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo** (AMIF) ir **Vidaus saugumo**

fondo (VSF) Italijai šiemet buvo skirta daugiau kaip 19 mln. EUR, o Graikijai – beveik 5 mln. EUR. Šiuo metu svarstomos naujos paraiškos. Praėjusią savaitę Vengrijai buvo skirti 4 mln. EUR; iš viso šiemet jai buvo skirta daugiau kaip 5 mln. EUR. Šiuo metu svarstomos kelios naujos paraiškos, o minėtos lėšos jau išnaudotos. Ateinančią savaitę Komisija pateiks pasiūlymą šį biudžetą **2015 m. papildyti dar 100 mln. EUR**.

Ši suma papildytų 2015 m. **iš daugiamečių migracijos ir sienų fondų** skirtas dideles (per 300 mln. EUR) išankstinio finansavimo sumas. Graikija praėjusią savaitę gavo pirmą lėšų dalį – 33 mln. EUR, o Italija rugpjūčio mėn. gavo 39,2 mln. EUR.

Tai reiškia, kad **išteklių yra** ir kad jie yra skirstomi, tačiau norint juos kuo skubiau panaudoti reikia pačių įvairiausių valdžios institucijų įsipareigojimo, taip pat išmonės, kad per kuo trumpesnę laiką būtų padarytas kuo didesnis poveikis. Pavyzdžiui, nereikėtų pasikliauti vien tradicine priėmimo infrastruktūra: problemą galima išspręsti sparčiai suteikiant galimybę naudotis esamais viešaisiais ir privačiais pastatais.

Svarbų vaidmenų užtikrinant bendradarbiavimą ir kuo geriau naudojantis turimomis ekspertinėmis žiniomis atlieka **ES agentūros**. Jos raginamos vietoje veikti daug aktyviau nei buvo numatyta iš pradžių. Su migracija susijusiose srityse veikiančioms ES agentūroms reikia **nemažos išteklių „injekcijos“**. Ateinančią savaitę Komisija pasiūlys padidinti trijų šioje srityje svarbiausių ES agentūrų pajėgumus papildomai įsteigiant 120 etatų: 60 – FRONTEX, 30 – Europos prieglobsčio paramos biurui ir 30 – Europolui. Papildomos su tuo susijusios išlaidos 2015 m. – 1,3 mln. EUR – bus kompensuotos dar šiemet. Norint suteikti šioms trimis agentūroms dar daugiau įgaliojimų, reikėtų nedelsiant skirti papildomą finansavimą.

Komisija ketina pasiūlyti 2016 m. migracijos ir sienų fondų lėšas padidinti 600 mln. EUR. Ši suma papildytų 780 mln. EUR, kuriuos planuojama skirti skubaus migrantų perkėlimo programai. Šiuo papildomu finansavimu bus prisidedama prie pagalbos kriziniams migracijos taškams, padedama labiausiai paveiktoms valstybėms narėms, iš anksto skiriama lėšų valstybėms narėms, į kurias perkeliama, taip pat didinami operatyviniai agentūrų pajėgumai. Taip būtų realiai tenkinamos skubiausios migracijos valdymo, migrantų priėmimo, grąžinimo ir sienų kontrolės reikmės.

Sirijos krizės keliamų problemų sprendimui reikalingų lėšų trūkumo šalinimas turėtų būti laikomas prioritetu. Tai iš dalies tiesiogiai lemia į rytinį Viduržemio jūros regioną atvykstančių pabėgėlių srautų didėjimą. Kita vertus, iš dalies tai – paramos teikėjų „nuovargio“ rezultatas. Jei iš tiesų norime padėti didžiajai daliai pabėgėlių likti kuo arčiau namų, privalome didinti finansavimą. Jungtinių Tautų vertinimu, Sirijos krizės nulemtoms humanitarinėms reikmėms patenkinti 2015 m. pritrūko 4 mlrd. EUR¹³. Buvo patenkinti vos 38 proc. finansavimo reikalavimų. Tokio trūkumo poveikis dramatiškas. UNICEF pranešė, kad pastaraisiais mėnesiais vandens trūkumą ir didžiulį su tuo susijusių ligų pavojų patyrė iki 5 mln. žmonių (maždaug pusė jų – vaikai). ES ir valstybės narės turi įsipareigoti skirti bent pusę trūkstamos sumos.

Didelį lėšų stygių bei maisto ir sveikatos priemonių tiekimo grandinės trukdžių patyrė ir Pasaulio maisto programa, Raudonasis Kryžius, Pasaulio sveikatos organizacija ir kiti partneriai. Dauguma ES valstybių narių sumažino (kai kurios net 100 proc.) savo įnašus Pasaulio maisto programai finansuoti (žr. V priedą). UNHCR praneša, kad pagalba maistu jau sumažinta 1,6 mln. pabėgėlių; 750 000 vaikų nelanko mokyklos nepaisant didelių ES ir kitų rėmėjų pastangų; lėšų stygius reiškia, kad 70 000 besilaukiančių moterų gresia pavojus, kad

¹³ JT Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA) finansinio atsekamumo tarnyba.

gindymas bus nesaugus. Todėl neverta stebėtis, kad daugeliui pabėgėlių atrodo, jog keliauti į Europą yra mažiau pavojinga nei likti. Komisija ragina valstybes nares **sugražinti pagalbos maistu finansavimą pagal Pasaulio maisto programą iki 2014 m. lygio**, kad Sirijos pabėgėliams būtų užtikrintas nuolatinis maisto tiekimas. Komisija padidins 2015 m. skubios humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos išteklių finansavimą **200 mln. EUR**, kad būtų nedelsiant suteiktos lėšos patenkinti UNHCR, Pasaulio maisto programos ir kitų susijusių organizacijų poreikius teikiant skubiąją pagalbą pabėgėliams.

Kai padėtis taip sparčiai kinta, svarbiausia – lankstumas. **Humanitarinė pagalba** – viena lanksčiausių ir sparčiausių ES turimų priemonių. Jai skirtas biudžetas, palyginti su biudžeto projekte siūlyta suma, 2016 m. bus padidintas **300 mln. EUR**. Artėjant šaltajam metų laikui labai svarbu, kad ES išlaikytų savo pajėgumus atsiliepti į nevyriausybinių organizacijų (NVO) ar JT agentūrų prašymus suteikti skubią tikslinę pagalbą.

Viena veiksmingiausių Sirijos pabėgėlių rėmimo priemonių – **ES regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje** („Madad“¹⁴, žr. VI priedą). Iki šiol sumokėtų ES pradinių įnašų suma yra 38 mln. EUR, bet iki 2015 m. pabaigos ir vėliau ketinama skirti dar daugiau lėšų. Italija skyrė 3 mln. EUR. Vokietija įsipareigojo skirti 5 mln. EUR. Iki 2015 m. pabaigos ES rengiasi skirti dar 100 mln. EUR. Taigi jau pirmaisiais metais Patikos fonde bus sukaupta maždaug 150 mln. EUR. Tačiau atsižvelgiant į vietos poreikius ir išpūdingą planuojamų projektų, kurių vertė jau dabar yra 440 mln. EUR, skaičių, reikia daug daugiau lėšų. Aiškus ir ilgalaikis įsipareigojimas Patikos fondui įtikinamai pademonstruotų pabėgėliams ir tarptautinei bendruomenei, kad ES parama galima pasikliauti. Ateinančią savaitę Komisija pasiūlys 2015 m. 300 mln. EUR sustiprinti Europos kaimynystės priemonę (ENI), kad būtų skirta daugiau lėšų Patikos fondui „Madad“ ir teikiama pagalba trečiosioms šalims, priimančioms Sirijos pabėgėlius. Be to, vėl persikirsčius Pasirengimo narystei pagalbos priemonės lėšas ir ėmusis minėtų priemonių bus užtikrinta, kad šiuo etapu Patikos fondui skiriamos ES lėšos viršys **500 mln. EUR**.

Valstybių narių įnašai turi prilygti ES finansavimui, kad visas Fondo biudžetas pasiektų bent 1 mlrd. EUR. Tai būtų solidus visuotinis ES įsipareigojimo padėti Sirijos pabėgėliams įrodymas.

Milijonams pabėgėlių bėgant iš Sirijos jau daugelį metų didėja spaudimas **Turkijai, Libanui ir Jordanijai**. Akivaizdu, kad to priežastys nėra naujos. Suvaldyti politinę sumaištį nėra lengva, tačiau turime padvigubinti pastangas. Spręsdama migracijos problemas, ES glaudžiai bendradarbiauja su kaimyninėmis šalimis.

- Su migracija susijusioms problemoms **Turkijoje** spręsti, įskaitant tiesioginę pagalbą pabėgėliams, jau skirta 176 mln. EUR. Šiuo metu ES ir Turkija aptaria galimybę atlikti išsamią ES lėšų paskirstymo peržiūrą, kad su pabėgėliais susijusiai veiklai 2015–2016 m. būtų skirta **1 mlrd. EUR** tokiems veiksams kaip infrastruktūros rėmimas, sveikatos paslaugos, pabėgėlių vaikų mokymas jų gimtąja kalba finansuoti. Didelė dalis šios veiklos bus skubiai įgyvendinta per ES patikos fondą „Madad“. Be nemenkos finansinės pagalbos Komisija su Turkija pradėjo išsamų dialogą visais migracijos klausimų aspektais, įskaitant registraciją, readmisiją ir grąžinimą – sritis, kuriose Turkija turi veikti veiksmingiau. ES ir Turkijos migracijos veikslių planas turėtų būti baigtas rengti neatidėliojant.

¹⁴ Patikos fondas pavadintas arabų kalbos žodžiu „madad“, reiškiančiu bendromis jėgomis teikiamą pagalbą.

- **Serbijoje ir buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje** netikėtas tūkstančių pabėgėlių iš kitų regionų atvykimas daro didžiulį spaudimą infrastruktūrai. Svarbiausias prioritetas – pasiekti, kad tai netaptų ilgalaikė tendencija, tačiau drauge akivaizdu, kad šioms šalims reikia dvilypės paramos: tiek pagalbos ir konsultacijų migracijos valdymo ir pabėgėlių rėmimo klausimais, tiek skubios pagalbos spręsti šiandien jų teritorijoje esančių pabėgėlių klausimą. Kad būtų pagerinti priėmimo centrai ir sienos kontrolė, ES jau skyrė 78 mln. EUR. Be to, nuo liepos mėn. jau skirta 1,7 mln. EUR vertės humanitarinės pagalbos. Nepanašu, kad artimiausiu metu pabėgėlių srautai per Vakarų Balkanus sumažėtų, todėl šiuo metu Komisija rengia **papildomą 17 mln. EUR** pagalbos paketą.

Skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti teiks tikslinę paramą struktūriniam migracijos valdymo trūkumams šalinti. Patikos fondas padės spręsti krizes Sahelio regione ir Čado ežero apylinkėse, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikoje. Jo tikslas – padėti siekti stabilumo šiuose regionuose ir užtikrinti geresnę migracijos valdymą. Kol kas tik dvi ES valstybės narės¹⁵ patvirtino skirsiančios lėšų ir taip prisidėsiančios prie ES lygmeniu skirtų **1,8 mlrd. EUR**. Valstybių narių įnašai turi prilygti ES finansavimui.

Migracijos problemų dominavimas rodo, kad reikia sustiprinti šios srities ES finansavimą. Tačiau taip pat aišku, kad valstybės narės, kurioms to reikia, jau dabar gali naudotis įvairia pagalba – tiek finansine, tiek operatyvine. Net jei prireikia keisti egzistuojančius planus, valstybėms narėms suteikiama galimybė tą daryti reaguojant į aplinkybes, pavyzdžiui, migrantų krizę. Reikia skubiai didinti daugiamečių finansinės programos lankstumą, kad turimus ribotus finansinius išteklius būtų galima perkelti į šias prioritetines sritis. Net jei **Struktūrinių fondų** veikimas grindžiamas ilgalaikė perspektyva, galima sutelkti jų lėšas migracijos problemoms spręsti, kaip antai tokioms integracijos priemonėms kaip kalbų mokymasis arba svarbiausios infrastruktūros (įskaitant būstą ir socialinę infrastruktūrą, o skubiais atvejais – priėmimo centrus) bendras finansavimas. Teikiamas ir trumpesnio laikotarpio finansavimas: **Pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo**, kurio 2014–2020 m. biudžetas – 3,8 mlrd. EUR, lėšomis jau remiami migrantai ir pabėgėliai Belgijoje, Ispanijoje ir Švedijoje. Šiomis lėšomis gali būti finansuojamas maistas ir drabužiai nuo pat pirmos dienos arba prieglobsčio prašytojų ankstyvoji integracija. Todėl valstybės narės turi įsipareigoti pertvarkyti turimus planus, kad būtų atsižvelgta į naujus prioritetus.

<p>Svarbiausi ateinančių šešių mėnesių veiksmai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2015 m. 100 mln. EUR padidinti skubų finansavimą labiausiai paveiktoms valstybėms narėms. • Nuo 2015 m. padidinti trijų šioje srityje svarbiausių ES agentūrų pajėgumus įsteigiant 120 papildomų etatų. • 2016 m. 600 mln. EUR padidinti labiausiai paveiktų valstybių narių, taip pat FRONTEX, Europos prieglobsčio paramos biuro ir Europolo skubų finansavimą. • Valstybės narės turėtų sugrąžinti pagalbos maistu finansavimą pagal Pasaulio maisto programą iki 2014 m. lygio. Be to, 2015 m. bus sutelkta dar 200 mln. EUR ES lėšų humanitarinei pagalbai, kuria bus tiesiogiai remiami pabėgėliai. • 2016 m. humanitarinei pagalbai skirti dar 300 mln. EUR, kurie bus naudojami būtiniausiems pabėgėlių poreikiams, pavyzdžiui, maisto ir
--	---

¹⁵ Prancūzija ir Ispanija (sumos kol kas nenustatytos).

	<p>pastogės, tenkinti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sirijos patikos fondui remti iš ES biudžeto skirti daugiau kaip 500 mln. EUR; atitinkamai turėtų prisidėti ir valstybės narės. • Persvarstyti ES lėšų paskirstymą (iki 1 mlrd. EUR) su pabėgėliais susijusiai veiklai Turkijoje. Sutelkti 17 mln. EUR Serbijai ir buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai.
--	--

III.3 ES TEISĖS ĮGYVENDINIMAS

Europos migracijos darbotvarkė grindžiama paprastu principu: padėti migrantams, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, ir sugrąžinti migrantus, kurie neturi teisės likti ES teritorijoje. Kad būtų įgyvendinta tokia Europos migracijos politika, būtina, kad visos valstybės narės visapusiškai taikytų bendras prieglobsčio ir neteisėtos migracijos taisykles, dėl kurių neseniai susitarta ES lygmeniu.

Nuo pirmojo šio amžiaus dešimtmečio pradžios Komisija pateikė ne vieną pasiūlymą sukurti **bendrą Europos prieglobsčio sistemą** (žr. VII priedą). O Parlamentas ir Taryba vieną po kito šiuos teisės aktus priėmė.

Dabar visoje Europoje galioja bendri pabėgėlių priėmimo standartai, susiję su jų orumu ir prieglobsčio suteikimo tvarka; turime bendrus kriterijus, kuriuos taikydamos mūsų nepriklausomos teisingumo sistemos nustato, ar asmuo turi teisę į tarptautinę apsaugą.

Bendrą Europos prieglobsčio sistemą sudaro penki teisės aktai (Dublino reglamentas, Prieglobsčio procedūrų direktyva, Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyva, Priėmimo sąlygų direktyva ir EUODAC pirštų atspaudų ėmimo taisyklės). Visi šie teisės aktai yra palyginti nauji, o paskutiniai įsigaliojo 2015 m. liepos mėn.

Vis dėlto ES teisė šioje srityje įgyvendinama menkai. Komisija yra pasiryžusi pasinaudoti visomis savo galiomis, kad užtikrintų, jog ES prieglobsčio ir migracijos teisės aktai būtų perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinami, todėl šiandien ji pradeda ne vieną pažeidimo nagrinėjimo procedūrą – pažeidimų byloje priimta 40 naujų sprendimų (žr. VII priedą). Tikrovė tokia, kad šių metų krizę dar labiau sustiprino tai, kad nebuvo įgyvendinami teisės aktai, reglamentuojantys priėmimo sąlygas, pirštų atspaudų ėmimą ir migrantų grąžinimą.

Itin daug dėmesio reikėtų skirti **Graikijai**, kurios prioritetas – normalizuoti padėtį, ir **per ateinančius šešis mėnesius sugrįžti prie Dublino sistemos taikymo**. Dėl geopolitinės padėties Graikijai per pastaruosius mėnesius teko patirti didžiausią spaudimą. Tačiau be šių sunkumų, jai teko spręsti ir nuolatines problemas, susijusias su išipareigojimų pagal ES teisę tenkinimu. Nuo 2011 m., vadovaujantis Europos Žmogaus Teisių Teismo ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimais, prieglobsčio prašytojų grąžinimas į Graikiją buvo sustabdytas, nes dėl rimtų Graikijos prieglobsčio sistemos trūkumų tokiu sugrąžinimu būdavo pažeidžiamos svarbiausios žmogaus teisės. Dabar Graikija turi siekti užtikrinti, kad teikiama parama būtų panaudojama realios intervencijos vietoje tikslais. Todėl Graikija turėtų dėti kuo daugiau pastangų, kad visų pirma užtikrintų, kad:

- Prieglobsčio tarnybai ir Pirmojo priėmimo tarnybai būtų skirtas deramas darbuotojų skaičius ir taip būtų užtikrintas veiksmingas sienos valdymas (patikra, tapatybės nustatymas, pirštų atspaudų ėmimas) ir prieglobsčio procedūros įgyvendinimas;

- būtų skirtos būtinos investicijos, siekiant tenkinti mišrių migracijos srautų priėmimo reikmes; visų pirma Graikija turėtų dėti kuo daugiau pastangų sukurti adekvačius priėmimo pajėgumus, kad būtų tenkinamos dabartinių atvykėlių reikmės ir užtikrinama tinkama infrastruktūra perkeliama asmenims;
- būtų pagerintos ES lėšų įsisavinimo procedūros ir sistemos;
- būtų sukurta veiksminga gražinimo sistema (remiamas savanoriškas grįžimas ir priverstinis gražinimas).

Svarbiausi ateinančių šešių mėnesių veiksmai	<ul style="list-style-type: none"> • Visapusiškas ir spartus ES prieglobsčio ir migracijos teisės aktų įgyvendinimas valstybėse narėse. • Atkurti normalią padėtį ir imtis visų reikiamų priemonių Graikijoje, kad per šešis mėnesius būtų sugrąžintas perkėlimas pagal Dublino reglamentą į Graikiją.
---	--

IV. TOLESNI TEISĖKŪROS VEIKSMAI: SUKURTI TVIRTĄ IR TVARIĄ SISTEMĄ

Trumpalaikės priemonės, kurių reikia krizės keliamoms problemoms skubiai spręsti, nėra ilgalaikis sprendimas. Būtent dėl šios priežasties Lisabonos sutartyje numatyta bendra prieglobsčio sistema. Dabar turime ne tik visapusiškai įgyvendinti sutartas nuostatas ir užtikrinti jų vykdymą, bet ir spartinti darbus, susijusius su likusiais europinės sistemos kūrimo elementais. Politikos priemonės, kurių reikia sėkmingam migracijos valdymui užtikrinti, yra glaudžiai susijusios tarpusavyje. Išorės sienų silpnumas didina spaudimą prieglobsčio sistemai. Atvykstančių migrantų tapatybės nustatymo ir registravimo trūkumai menkina pasitikėjimą visa sistema. Tai, kad į gimtąsias šalis sugrąžinama palyginti nedaug migrantų, neatitinkančių kriterijų, kurie jiems leistų likti ES, didina abejones prieglobsčio sprendimų verte. Pastarosiomis savaitėmis ir mėnesiais paaiškėjo, kad nesugebėjimas šalinti pagrindinių migracijos priežasčių ir švelninti iš ES išorės daromo spaudimo, ES kelia didžiulę įtampą. Todėl reikia imtis veikslių toliau nurodytose srityse:

i) **Bendra Europos prieglobsčio sistema** – Europos garantas, kad bus laikomasi įsipareigojimo laikinai ar nuolat padėti žmonėms, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, ir kad bus gerbiamos migrantų pagrindinės teisės. Tai turi likti visų mūsų siekių esminiu aspektu. Tačiau šiemet sistemos patirtas spaudimas rodo, kad **reikia peržiūrėti Dublino reglamentą**¹⁶ ir taip pat užtikrinti visapusišką jo įgyvendinimą. Dar vienas gerai organizuotos ir teisingos sistemos aspektas – leisti prieglobsčio prašytojams dirbti: tos valstybės narės, kurios pagal dabartines taisykles suteikia galimybę dirbti ne daugiau kaip 9 mėn., pagal perkėlimo programą atvykusiems prieglobsčio prašytojams turėtų ją suteikti iš karto. Be to, ilgai trunkančios procedūros mažina pasitikėjimą sistema ir didina netikrumą: **ES sistemos, pagal kurią būtų nustatomos saugios kilmės šalys**, taikymas prieglobsčio procedūrose (kaip

¹⁶ Dublino reglamentas – 2013 m. birželio 26 d. Reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio ar asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija).

Komisija jau yra siūlusi Vakarų Balkanų ir Turkijos atžvilgiu) bus svarbus žingsnis nustatant, kuriems atvykėliams pagalbos reikia labiausiai.

Taip, be kita ko, siekiama pasirengti atvejui, jei Sąjunga dar kartą patirtų tokį nepaprastą spaudimą, kokį patyrė šiemet: todėl Komisija, be dviejų pasiūlymų dėl skubaus perkėlimo sistemos, pasiūlė dalinį pakeitimą, kad būtų sukurtas **mechanizmas, pagal kurį būtų perkeliama prieglobsčio prašytojai, kuriems akivaizdžiai reikia tarptautinės apsaugos, jei kyla krizė, kelianti pavojų Dublino sistemos įgyvendinimui**. Šis pasiūlymas¹⁷ turėtų būti priimtas kuo skubiau.

ii) Iš dalies sistemos patikimumas priklauso nuo to, ar tarptautinės apsaugos kriterijų neatitinkantys asmenys yra gražinami į gimtąsias šalis. Visapusiškas priemonių, nustatytų neseniai paskelbtame Komisijos **Gražinimo plane**, įgyvendinimas sugrąžintų pasitikėjimą ES gražinimo sistema¹⁸. Tam reikia dvilypių – tiek ES, tiek nacionalinio lygmens – veiksmų: geriau dalytis informacija, didinti ES ir nacionalinius išteklius, sustiprinti FRONTEX vaidmenį ir santykiuose su trečiosiomis šalimis dar kartą pabrėžti sugrąžinimo aspektą, o nacionaliniu lygmeniu reikia užtikrinti, kad nustatytos taisyklės būtų veiksmingai taikomos, o gražinimo sprendimai įgyvendinami.

iii) ES negali ignoruoti sunkumų, kuriuos patiria išorės sieną turinčios valstybės narės. Išorės siena tebelieka svarbiausia vieta, kur galima užtikrinti visos prieglobsčio ir migracijos politikos stabilumą. Būtent dėl stiprios išorės sienos galime Šengeno erdvėje atverti vidaus sienas ir užtikrinti laisvą žmonių judėjimą. Todėl valdydami išorės sienas turime bendradarbiauti glaudžiau. Tai reiškia, kad reikia sustiprinti FRONTEX, padidinti jos įgaliojimus ir sukurti visapusiškai veikiančią **Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybą**, kuri geriau apsaugotų ES išorės sienas ir sustiprintų ES pajėgumus kilus krizei kuo skubiau dislokuoti pajėgumus.

iv) Geriau organizuota ir teisinga migracijos valdymo sistema taip pat turi būti grindžiama didesniu dėmesiu migrantams prieš jiems leidžiantis į pavojingą kelionę į Europą – nesvarbu, ar tai pabėgėliai, kurie veikiausiai atitinka tarptautinės apsaugos kriterijus, migrantai, norintys pasinaudoti teisėtos migracijos sistema, ar tie, kurie rizikuodami savo gyvybe keliauja į ES, tačiau atvykę sužinos, kad iškart bus sugrąžinti į gimtąsias šalis. Veiksmingas požiūris turi būti grindžiamas europine humanitarinės pagalbos tradicija įgyvendinant patikimą ES masto **perkėlimo į ES** sistemą. Remdamasi patirtimi įgyvendinant dabartinę programą ir kaip nustatyta Europos migracijos darbotvarkėje, Komisija parengs pasiūlymą dėl struktūrinės sistemos, kuria bus užtikrintas bendras požiūris į perkėlimo sistemą kilus didelėms pabėgėlių krizėms. Nuoseklesnis požiūris ir ES pastangų sutelkimas parodytų, kad ES yra gerai pasirengusi tenkinti kylančias reikmes. O pabėgėliams būtų parodyta, kad geriausias sprendimas – naudotis nustatytais UNHCR kanalais. Tam reikėtų išipareigoti dėti pastangas, kad būtų remiamos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad sprendimo laukiantys migrantai būtų priimami tinkamomis sąlygomis, kad jų teisės būtų gerbiamos ir kad jie galėtų likti kuo arčiau namų.

v) Galiausiai, ilgalaikiu laikotarpiu reikėtų atverti **teisėtos migracijos kanalus**. Tai tvirtos migracijos valdymo sistemos dalis, jei norime kad migracija būtų laikoma ne spręstina problema, o gerai valdomu ištekliumi žemyne, kuris susiduria su didžiuliu gyventojų skaičiaus mažėjimu.

¹⁷ COM(2015) 450, 2015 m. rugsėjo 9 d.

¹⁸ COM(2015) 453, 2015 m. rugsėjo 9 d.

<p><i>Svarbiausi Komisijos veiksmai, įgyvendintini iki 2016 m. kovo mėn.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Didelių užmojų veiksmai, siekiant įsteigti Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnybą ir išplėsti FRONTEX įgaliojimus (2015 m. gruodžio mėn.) • Teisėtos migracijos dokumentų rinkinys, kuriame, be kita ko, bus peržiūrėtos nuostatos dėl mėlynosios kortelės (2016 m. kovo mėn.) • Tolesni Dublino reglamento pakeitimai (2016 m. kovo mėn.) • Pasiūlymas dėl struktūrinės perkėlimo į ES sistemos (2016 m. kovo mėn.) • Atnaujinta kovos su prekyba žmonėmis strategija (2016 m. kovo mėn.)
---	---

V. IŠVADA

Nuo šių metų pradžios į Europą atvyko beveik 500 000 žmonių. Panašu, kad ši tendencija tęsis.

Europos Komisija nuosekliai ir nuolat dirbo, siekdama suderinto Europos atsako pabėgėlių ir migracijos srityje. Per trumpą laiką pasiekėme svarbių rezultatų.

Šiandien Europos Vadovų Taryboje susitinkantys valstybių ar vyriausybių vadovai turi prisidėti prie šių pastangų pritardami pridedamiems Prioritetinių veiksmų sąrašams ir juos kuo skubiau įgyvendindami.

Priedų sąrašas

I. Artimiausių šešių mėnesių prioritetiniai veiksmai pagal Europos migracijos darbotvarkę

II. Migracijos valdymo paramos grupių veikla kriziniuose migracijos taškuose

III. Skubios pasienio pagalbos būrių (RABIT) mechanizmas

IV. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo ir Vidaus saugumo fondo finansinė parama valstybėms narėms

V. Valstybių narių ir Komisijos įnašai į Pasaulio maisto programą

VI. ES regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje („Madad“)

VII. Bendros Europos prieglobsčio sistemos įgyvendinimas